

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. pettivrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Protestna manifestacija proti „Svobodni misli“.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Budjejevice, 29. septembra.

Tu se je vršil ob ogromni udeležbi manifestacijski shod čeških katoličanov, da protestirajo proti sklepom in resolucijam mednarodnega kongresa »Svobodni misli« v Pragi. Prvi je govoril ob velikanskem navdušenju in odobravanju grof Sternberg, ki je izvajal sledeče:

Dandanašnji sta samo dva politična tabora in dvoje vrste ljudi: eni, ki na podlagi postavnosti zasledujejo socialne in kulturne reforme, drugi pa, ki na podlagi utopij hočejo vse obstoječe strmoglaviti. Naša naloga je, zbrati vse pozitivne elemente in jih organizirati. To pa zamore le stranka, ki je daleč od kužnega gnezdišča socialno-demokratskega svetovnega naziranja. **Mi smo krščansko-narodni**, naši nasprotniki pa **ateistični internacionalci**. »Naprednjaki« in socialni demokratje so eno in isto ter se razločujejo le po zunanem kroju. Sternberg je nato opisoval brezdomovinstvo Masarykovo, ki igra med češkimi svobodomiselnimi muzikanti prvo violino. Nato je grof Sternberg dokazoval, kakšen sovražnik kmeta in kmečke male posesti je svobodomiselnost socialna demokracija. Fevdalna tlaka je odpravljena, kadar bi se uresničila Lasalova ideja poddržavljenosti vsega kmečkega posestva, potem bi se uvedla tlaka za socialistične voditelje. Sternberg je opisoval blagor in lepoto posesti ter z žgočim sarkazmom pobijal obljube komunističnih nebes na zemlji. Grof Sternberg se je nato norčeval iz prismojenih svobodomislecev, ki so v Pragi častili Husa, ki je bil vendar fanatični vernik najstrožje observance. Češki agrarci so izdajavci, ker hočejo kmetu pod pretvezo različnih agrarnih koristi vzeti vero. Mi nismo klerikalci, ampak stremimo po krščanskem napredku. Kmetje vkup proti vsem vašim sovražnikom! (Velikansko odobravanje! Navdušeni vzkliki.)

NAGODBA.

Kombinacije.

Dunaj, 29. septembra. V terek se baje poda baron Beck s svojimi ministri kolegi v Budimpešto, da nadaljuje pogodbeno pogajanja. Vse, kar se govori o tem, da se bo nagodba posrečila ali pa da se bo razbila, so gole kombinacije.

FRANC FERDINAND.

Dunaj, 29. septembra. Ruskega ministra za zunanje zadeve Izvolskega je poleg cesarja sprejel v daljši avdienci tudi pre-

stonaslednik. — O uspehih svojih konferenc bosta Aerenthal in Izvolsky v ponedeljek ali torek objavila oficijelno noto.

POLONNY SE POMIRI Z LENGYELOM.

Budimpešta, 28. septembra. »Pester Lloyd« poroča, da se vrše med bivšim ministrom pravosodja Gezo Polonyjem in poslancem Zoltanom Lengyelom pogajanja za pomirjenje. Najnovejša poročila to vest odločno dementirajo. Tako bo tudi res.

BALKAN.

Izvolsky-Aerenthal.

Sofija, 29. septembra. Dopisnik »N. Fr. Presse« poroča iz Sofije, da je ondotni avstro-ogrski poslanik izročil bolgarski vladi daljšo noto, ki je nekako uspeh sestanka med Aerenthalom in Izvolskim na Dunaju. Nota opozarja balkanske države na to, da imajo avstrijsko-ruski dogovori v prvi vrsti namen Makedonijo trajno pomiriti in da naj zato balkanske države gledajo na to, da ne bodo te akcije motile revolucionarne bande

RUSIJA.

Duma

Moskva, 29. septembra. Pri tukajšnjih volitvah volivnih mož za duma so bili v kuriji malih posestnikov izvoljeni sami kadeti.

NA DALJNEM VZHODU.

Amerika-Japonsko.

Tokio, 29. septembra. Japonski cesar je sprejel v avdienci ameriškega vojnega državnega tajnika Tafta.

Pekin, 29. septembra. Sovražna vstaja bokserjev v Kiang-Si je naperjena zlasti proti katolikom. Ustaši, ki so prodrli proti jugu, so porazili v petek čete pri Nankingu.

Sangaj, 29. septembra. Položaj v Kiang-Si je tako opasen, da bodo morale tjakaj odkorakati vladne čete iz Nankinga. Oblasti izjavljajo, da se ni bati nadaljnjih protikrščanskih izgrezov.

Najnovejše.

Gališki socialni demokrat.

Lvov, 30. sept. Včeraj se je nabrala pred deželno palačo nepregledna množica, 50-članska deputacija poljskih, ruskih in judovskih socialistov se je podala k deželnemu maršalu Badenju, da zahteva uvedbo splošne in direktne volivne pravice. Deželni maršal je odgovoril, da se bo volivna reforma še v tem zasedanju vzakoni. Načeloma ni nobena stranka proti njej, pač pa bo potreba mnogo kompromisov, predno se izvede. Dr. Diamand je ljudstvu sporočil odgovor maršalov in povdarjal, da delavstvo ne bo preje nehala, dokler si ne pribori zastopstvo v deželni zbor.

ru. Dr. Liebermann je očital deželnemu glavarju, da je deputacijo odslovil z diplomatskimi besedami. To je storil zadnjič, ljudstvo pa se ne bo ustrašilo najostrejših sredstev, ako bo treba. Nato se je množica čisto mirno razšla.

Gališka mesta.

Lvov, 30. sept. Shod galiških mest je pod predsedstvom župana dr. Dolinskega sklenil resolucijo, kjer pozivlja mestne zastopnike v gališkem deželnem zboru, naj z vsemi močmi delajo na to, da bodo po novem volivnem redu dobila mesta primerno zastopstvo. Mesta so narodna in demokratična in so se v zadnjih 40 letih tudi v gmotnem oziru visoko razvila. Zastopniki mest so se nato vsi izjavili proti pluralni volivni pravici ter zahtevali enako.

Za drugo češko vseučilišče.

Višava, 30. sept. Tukajšnji dijaški »Ferialni klub« je priredil manifestačno zborovanje, katerega se je udeležilo tudi več državnih poslancev. Sklenili so zahtevati drugo češko vseučilišče v Brnu in izpopolnitev praškega.

Mir v Maroku.

London, 28. sept. »Morning Post« poroča iz Tangerja: Zagotavlja se, da se hoče sultan Abdul Aziz odpovedati ter se umakniti v Evropo v slučaju, da se dogodki razvijejo zanj neugodno. To govorico potrjuje najnovejšo potovanje brata finančnega ministra v Pariz, pod pretvezo, da najme posojilo.

Tanger, 28. sept. Mulej Hafid je imenoval Raisulija (!) za pašo v Tangerju.

Pariz, 30. sept. »Echo de Paris« poroča, da se zastopniki maroških rodov pogajajo v Casbah-Meduni o mirovnih pogojih generala Drude. Kaid — poglavar v Meduni, je pripravljen pogoje sprejeti.

Kuga.

O ran, (Francoski Alžir), 30. sept. Tu sta dve osebi umrli na kugi, šest jih je nanovič obolelo. Vrše se velike varnostne priprave.

Perzijske homatije.

Berolin, 30. sept. »Berliner Tageblatt« poroča iz Teherana: Nekaj članov parlamenta je zahtevalo, naj se perzijski šah odstavi, ker je čisto nesposoben za vladno. Deputacija je nato šla k šahu in od njega zahtevala, naj prizna parlamentarizem ali naj pa odstopi. Nato je šah dolgo časa konferiral z angleškim poslanikom, kaj mu je storiti.

Dunaj, 30. sept. Cesar je podelil ruskemu ministru za zunanje zadeve Izvolskemu veliki križec Štefanovega reda.

Španska kraljica-mati.

Madrid, Španska kraljica-mati Maria Kristina se poda 4. oktobra na Dunaj.

Rudarsko gibanje.

Moravska Ostrava, 30. sept. Konferenca delegatov rudarskega delavstva je sklenila sprejeti predloge delodajavcev le pod sledečimi pogoji: Zakonodavnim potom se mora skrajšati delavni čas in urediti se mora starostna doklada sedanjim draginjskim razmeram primerno. Ako se te zahteve izpolnijo, bodo delavci do 30. septembra 1909. mirovali in ne bodo stavili novih zahtev.

Dnevne novice.

+ Sramotenje papeža in krščanske vere. »Slovenski Narod« je priobčil podel članek proti papežu, ki ga sramoti na vse mogoče načine. Očita mu, da je v mladih letih krave pasel, da je najhujši sovražnik vede, da z bičem tolče po vernikih itd. Hribarjevo glasilo dalje piše o papežu, da ni nič več in nič manj kakor vsak drug duhovnik; trdi, da je v »takoimenovanem« svetem pismu »vse polno zmot« ter da je »znanost dokazala, da sveto pismo ni božje razodetje, ampak le človeško delo«. Vse to, kar sveti oče v svoji encikliki obsoja, proglašja »Narod« naenkrat kot nezmotljivo pridobivo znanosti. Največja lopovščina je pa v tem, da je članek podpisan: »Katoliški duhovnik«. Samoobsebi je umljivo, da noben katoliški duhovnik ni pisal takega grdega članka, ki kaže že kar besno sovrašstvo do vsake vere. To je zopet donešek k Hribarjevemu »krščanskemu demokratizmu«. Člani »Jugoslovanskega kluba« naj si prečitajo ta članek in naj odgovore, ali morejo sedeti skupaj z zastopnikom takega poganškega svetovnega naziranja! Naročniki »Slovenskega Naroda« pa, ki trpe tak list v svojih hišah, naj se globoko sramujejo, kajti pošten človek ne more biti naročnik takega glasila!

+ Ivan Hribar — degradiran. Ivan Hribarju, predsedniku izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, se je nekaj čudnega primerilo. Ta mož, ki stoji na Dunaju na »krščanskem programu« »Jugoslovanskega kluba«, je šel na shod narodnoradikalnega dijaštva v Celie, kjer je ena glavnih točk bila zahteva po svobodni šoli in kjer se je javno proglasilo: prvi korak k dosegu našega cilja je: »popolna ločitev šole od cerkve«. Ivan Hribar, ki se hrvaškimi duhovnikom poslanecem dela »krščanskega moža«, se je s počaščevanjem takega shoda izrekel z njegovimi sklepi solidarnega in je tako dal krepko brco programu »Jugoslovanskega kluba«. Na shodu je bil Ivan Hribar celo tako navdušen, da je pozdravljaval reforme te dijaške struje. Hribar se je ves zagledal v te propagatorje »svobodne šole« in ker so se mu zdeli ti še bolj radikalni kot Tavčarjevi »Savani«, je pričel

LISTER.

Baskervillski pes.

Roman. — Angleški spisal Conan Doyle.

(Konec.)

In sedaj pridem hitro h koncu te gotovo nevsakdanje povesti.

Jutranje solnce sledečega dne je popilo gosto meglo in gospa Stapletonova nas je peljala na kraj, kjer se je pričela od naravoslovca odkrita ozka steza skozi močvirje. Kakšen peknel je imela žena ob strani svojega so-purga, smo spoznali po tem, s kakšnim veseljem je bila takoj pripravljena, da nas popelje na sled svojega moža. Peljala nas je do zadnjega izrastka trdnih tal, ki je molel kot ozek polotok v močvirje; odtod smo šli sami dalje. Od časa do časa je zaznamoval tanek količek cikcakasto vijuganje steze. Le enkrat smo opazili sled, da je šel pred nami človek po nevarni poti. Na šopu ločja, ki je oviral, da se ni potopil, je ležal teman predmet. Holmes se je vdrl do pol telesa v močarino, ko je stopil nekoliko s poti v stran, da bi se polastil predmeta; in če bi ne bilo nas, bi njegova noga nikdar več ne stopila na trda tla. Dvigal je kvišku star čevlji. Na notranjem usnju smo dobili napisano: »Meyers, Toronto, Canada.«

»Ta najdba je pa že vredna močvirske kopeli!« je vzkliknil Holmes. »To je izgubljeni čevlji našega prijatelja Sir Henryja.«

»In Stapleton ga je na begu tukaj vrgel proč.«

»Tako je. Držal ga je še v roki, ko ga je rabil za to, da je psa pripravil na sled. Na begu, ko je vedel, da je igro izgubil, ga je še vedno nevede držal v roki. Na tem mestu ga je vrgel od sebe. Vsaj toliko torej vemo, da je prišel do sem.«

A več nismo izvedeli o Stapletonovi usodi; le mislili smo si lahko to ali ono, gotovosti nismo dosegli nikdar. Tega nismo mogli pričakovati, da bi dobili na močvirju sledove, kajti vsako vdrtno je takoj izpolnila močvirska voda, ki je vrela iz globočine, in jo je takoj izjednačila v nedotaknjeno površino. A ko smo končno dosegli trdna tla, smo se vsi začeli marljivo ogledovati po sledovih. Dobili jih nismo nič. Če so nam tla brez sledov povedala resnico, ni Stapleton nikdar dosegel rešilnega otoka v močvirju, do katerega se je hotel pretipati v megli in noči. Nekje sredi velikega Grimpenškega močvirja leži za vedno pokopan globoko v močarini mož z najhladnokrvnejšim morilskim srcem.

Da se je moral večkrat muditi na od močvirja opasanem otoku, za to je govorilo več znakov. Od zapuščenega kositrovega rudnika je ostalo še veliko gonilno kolo in polzasut rov; zraven so stali še razpoli ostanki zidu od koč rudarjev, ki so jih brez dvoma odpodile mrzlične sopare močvirja. V eni teh koč je stanovala divja žival, ki si jo je izbral Stapleton za zaveznika; našli smo verigo in velik kup ogledanih kosti. V kotu je ležala jaška, ki je imela v sebi neko svetlečo se tvarino — brez dvoma fosforni preparat, ki je

služil lopovu v to, da je izpremenil svojega psa v peklenko zver.

»In sedaj,« je rekel Holmes, »ko smo preiskali vse kote in vogle, lahko rečemo, da je na vsem slučaju komaj še kaka nepojasnjena skrivnost.«

»Hm,« sem odgovoril, »vedno še ne vemo o Stapletonovi osebnosti nič gotovega. Ali je bil res Baskervillec? Tega pač nikdo ne bo izvedel in s tem ostane tudi povod zločina za vedno skrit.«

»O ne, moj dragi Watson. Povod je popolnoma jasen: Stapleton je bil Baskervillec. Veš, da sem imel danes jutraj kratek razgovor z njegovo ubogo ženo, in nekaj vprašanj je zadostovalo, da se je vprašanje pojasnilo tudi v tem oziru. Bil je sin mlajšega brata Sir Charlesovega, Rodgerja Baskerville, ki je moral bežati v Južno Ameriko, ker so mu postala na Angleškem tla prevroča. O njem se je vedelo, da je umrl neoženjen. To je pa bila zmot. Oženil se je in iz tega zakona je imel sina, ki se je imenoval Rodger, kakor oče. Ta je naš zločinec. Za se je poročil z eno najlepših deklic iz Kostarike, z Beryl Garcia. Ko je pa ponzveril precejšnjo vsoto denarja, je pobegnil s svojo ženo na Angleško, kjer je imel v Yorkshire šolo pod imenom Vaudeleur. Kmalu pa je videl, da bi ne bilo napačno, če bi zopet izpremenil ime in prišel je kot Stapleton z ostankom svojega premoženja in z načrti za bodočnost na južno Angleško.

»Gotovo je poizvedoval po razmerah svojega rodu in je kmalu uvidel, da sta stala le dva moža med njim in veliko dedščino; morda takoj od začetka še sploh ničesar ve-

del ni o mladem baronetu, marveč je mislil, da ima opraviti le s Sir Charlesom. Ko je prišel v Devonshire, sploh mislim, da so bili njegovi načrti še jako negotovi. Ali da že takoj od začetka ni bilo dobrega nameraval, se razvidi iz tega, da je izdajal svojo ženo za svojo sestro. Gotovo jo je nameraval uporabljati kot ptico vabljivko, čeprav še ni vedel, kako se bo pravzaprav to zgodilo. Najprej se je naselil kar najbližje pri hiši svojih očetov, potem je pa skrbel za to, da je stopil v prijateljsko občevanje s Sir Charlesom in z drugimi sosedi. Sir Charles mu je pripovedoval o družinskem psu in si s tem sam izrekel smrtno obdobo.

Ko je Stapleton izgotovil svoj načrt, ga je izvedel z izredno zvitostjo. Ko je iskal metuljev za svoje zbirke, je spoznal močvirje vsestransko; našel je pot do tega starega rudnika in s tem neobhodno potrebno skrivališče za svojega strašnega psa, ki ga je kupil v Londonu in ga v temni noči pripravil semkaj z oddaljene železniške postaje. Čakal je nato ugodne prilike. A ta ni hotela priti. Upal je, da bo njegova žena pripravljena, izvabiti Sir Charlesa v pogubo, ali tu je naletel na nenačrtan upor. Kako je končno dosegel svoj namen s pomočjo svoje prijateljice, gospe Lavre Lyons, že veš. Ali obe ženski, ki ju je uporabljal kot orodje pri svojem zločinu, sta sumili nekaj slabega o njem. Njegova žena je poznala njegove načrte za bodočnost in je razven tega vedela za psa. Gospa Lyons ni sicer vedela o obeh teh okolnostih ničesar, ali napravilo je močan vtisk nanjo, da je umrl baronet ravno tisto uro, ko bi se morala sniti z njim in da na izrečno Stapletonovo željo ni

on, kot predsednik izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, zabavljati na »Savane«. Pozdravljaj je svobodnimiselnih »idealnih sobojevnikov« (!), pozdravljaj je tako »kulturno delo«, ter dejal, naj se raje tako kulturno dela, ne pa s sabljico, kot delajo »Savani« in naj se vse slovensko dijaštvo združi samo v tej »radikalni organizaciji«. Hribar je mislil, da lahko zabavlja na »Savane«, ako se le strinja s »svobodno šolo«. Pa prišla je katastrofa. V soboto je liberalno akademsko društvo »Sava« izreklo Hribarju nezaupnico. Hribar je pozvan, naj odloži častno članstvo »Sava«. — Hribarja »Savani« proglašajo za neodkritosrčnega moža in nočejo z njim imeti nobenega stika več. Ali se bodo poslanci »Jugoslovanskega kluba« tudi povzpeli do tako moškega stališča in Hribarju pokazali vrata, ker je vendar z udeležbo na celinskem svobodnošolskem shodu radikalnega dijaštva pokazal, da, če mu kaže, prezira program »Jugoslovanskega kluba«. Tako utegne Hribar obsedeti med dvema stoloma. Ali pa naj bodo Jugoslovani še dalje razcepjeni v dva kluba samo radi takega moža, kateremu je boj za svobodno šolo »idealni boj« in s katerim iz tega in drugih stvarnih vzrokov naši poslanci absolutno ne morejo skupaj sedeti.

+ **Dr. Krek v Lincu.** Danes se vrši v Lincu strankarski shod avstrijskega krščansko-socialnega delavstva, na katerem poroča dr. Krek o kartelih. Njegova resolucija se glasi: »Kapitalistiško podjetništvo, ki je postalo mogoče le vsled liberalnega načela svobodne konkurence, izkuša iz zgolj egoistiških razlogov to načelo prelomiti v svojo korist, do čim hoče, da velja nasproti delavstvu in konzumentom. V to svrhu vporablja podkupljivo časnikiarstvo, zlorablja svoj vpliv na birokracijo in različne zakonodavne ter samoupravne zastoje. S tem podvrže tehniški napredek sebi v prid, oškoduje delavstvo s tem, da prepreči izboljšanje njegovega gospodarskega položaja, monopolizuje produkcijo in določanje cen zlasti najpotrebnejših proizvodov (v rudarstvu, železniški industriji, sladkor itd.), prepreči vsakršno tujo konkurenco z vplivanjem na tarifno politiko državnih železnic in s pogodbami s privatnimi železnicami ter s tem, da izposluje varnostnocarinske naredbe sebi v prid in oškoduje konzumente, kakor tudi državo z oduškim povzemanjem cen. Zato v svrhu indirektnega pobijanja škode, ki izvira iz kartelstva, zahtevamo sledeče: Popolno koalicijsko svobodo za delavstvo, podpravljanje železnic, ljudstvu koristno tarifno politiko in carinsko zakonodajo, ki se bo ozirala na potrebe skupnosti. Kot direktno obrambo pa zahtevamo: Posebno kartelno postavo in kartelni urad, da se bo postava strogo izvajala. V tem uradu morajo poleg vladnega zastopnika sedeti in imeti glas tudi zastopniki obrtništva, delavstva in kmetov. Ta kartelni urad mora razpolagati z vsemi, za zadostno kontrolo potrebnimi sredstvi, zlasti pa se mu mora dovoliti vpogled v knjige in upravo karteliranih podjetij. Kartelni urad imej pravico, voditi vse preiskave, tičočee se kartelstva.

+ **Enciklika.** O pomembni papeževi enciklici, ki je v modroslovno-verskem oziru ena izmed najglorijoznejših, kar jih je izdala rimska stolica, sodi mladoliberalni nemški »Fort-schritt« sledeče: »Enciklika ne vsebuje ničesar, kar ne odgovarja bistvu cerkve in kar ne bi bilo posledica starih postulatov. Z občudovanjem zreš to veličastno poslopje, pri čem neizprosne konsekvencnosti in mogočne volje, ki vodi vsa stoletja. Papež je ravnal čisto pravilno in dosledno: nedosledni so tisti, ki so od njega kaj drugega pričakovali.« Tudi nekaj drugih liberalnih listov v Nemčiji poudarja globokozasnovano in premišljeno delo, ki modernistom nujno tu, kar niti sami nimajo in doslej niso ustvarili: sintezo njihovega versko-filozofskega sestava. S tem je izrečena tudi sodba o veleumazanem »Narodovem« članku od sobote, kjer neki »katoliški duhovnik« klafari o enciklici, katere niti prebral ni. O članku, v katerem prevladuje vpliv alkoholna, ne bomo izgubili nobene besede, še manj pa o pomilovanju vrednem subjektu, ki ga je spisal in ne podpisal.

+ **Uredniška vest.** Gospod F. Terseglav je danes nastopil triletni dopust in se poda za

zdaj v Gradec študirat moderno modroslovje. + **Lenarčič, Pirc in »Mlekarska zveza«.** Začetek meseca se je ustanovila v Ljubljani v dogovoru raznih činiteljev in interesentov mlekarkarstva potrebna »Mlekarska zveza«. Zveza ima namen, da vpliva na tehnično izboljševanje mlekarkarstva in na izboljševanje trgovske oddaje mleka in mlečnih izdelkov. »Zadružna zveza« je v dogovoru z gosp. drž. mlekarskim nadzornikom J. Legvartom povabila nekatere zastopnike najuglednejših zadržug brez ozira na stranko, kateri pripadajo po političnem svojem prepričanju. Sestanek je imel pred očmi edino le ustanovitev strokovne zveze in se je vršil v najzvoornejšem redu, dasi so bili skupaj pripadniki različnih strank. Uspeh sestanka je bila sestava pravil in ustanovitev mlekarske zveze po načelih, ki jih je tozadevno izrazilo poljedelsko ministrstvo. Toda na sestanku nista bila zraven — marljivi sedanji propagator zadružništva vrhniški Jože Lenarčič in tudi niso bili zraven vsemogočni gospod ravnatelj kmetijske družbe Gustav Pirc! — Zato pa piha sedaj »Notranjec« od same jeze kot kovaški meh. Verujemo, da je to hudo, saj Lenarčič tako pridno snuje zadržuge, da kmalu zasluži častni križec za to. Od izjavljene Zveze svobodnomiselnih zadržug in do liberalne zveze v Ljubljani — cela vrsta zadržug, ki jih je zasnoval marljivi Lenarčič! Celo liberalno mlekarsko zvezo je ustanovil. Vložil je bil že pravila na sodnijo za registracijo, toda umaknil je prošnjo, ker ni imel na razpolago za vodstvo drugega »Babečevga fantka«, kakor ga imo liberalna zadružna zveza v Ljubljani. Lenarčič naj le ustanavlja zadržuge, saj dalje kakor do ustanovitve itak ne bodo prišle. Kar se pa tiče družbenega ravnatelja Gustava Pirca, povemo le, da se bo pač moral privaditi na to, da postaja čimdalje bolj quantité négligeable. Že ve zakaj!

+ **Tržaški socialni demokratje in slovenska ljudska šola v Trstu.** Tržaški socialni demokratje so se večeraj podali k cesarskemu namestniku v deputaciji. Zahtevali so, naj se skliče tržaški deželni zbor in naj se vlada določno izjavi o volivni reformi za to zastopstvo. Nadalje so zahtevali, naj vlada zavrže novi davek, naložen od tržaškega mestnega zastopstva in so na željo svojih jugoslovanskih sodrugov obrazložili nevzdržljive razmere na slovenski ljudski šoli v St. Jakobu, katero naj vlada, kakor je obljubila, prevzame v svojo rezižo.

+ **Slovenska umetniška razstava v Trstu** bo trajala od srede meseca oktobra do 1. novembra.

+ **Za predsednika »Goriške zveze«** gospodarskih zadržug in društev je izvoljen veleč. gosp. dr. Andrej Pavlica, za podpredsednika pa g. prof. Ivan Berbuč.

+ **Dunajski liberalci pokopani.** Po novi nižjeavstrijski deželnozborni volivni reformi izgubijo vsi nižjeavstrijski, predvsem dunajski liberalci vse mandate. To je izvrstna poteza dr. Gessmanna, ki je reformo izdelal. Zato tolika jeza po liberalnih listih. — Vzel za liberalci iz vseh zastopov!

+ **»Vaterland«** priobčuje nezaupnico, izrečeno od S. L. S. poslancu Mandiču, katerega vsled dogodkov v Ricmanjih ne smatra za poklicanega posredovavca pri eventualnih prizadevanjih združiti na Dunaju jugoslovanske poslance.

+ **Poglavje o svečeniku Mandiču.** Radikalnarnodna tržaška »Slavenska Misao« od 28. t. m. piše o znanem dogodku v Ricmanjih sledeče: »Minule nedjele bila je v Ricmanjih veselica i sastanak u proslavu godišnjice »Narodnoga Doma« u onome selu. Pri toj veselici i pri tome sastanku držao je govör i narodni zastupnik prof. Mandič. U tome govoru on je, medju inim, pozvao ricmanjsku mladež, da se ugleda u svoje otce. Ako se uzme u obzir, da ovi otci namjeravaju od katolika postati konfessionlos, kako je to onomadnjavio »Slovenski Narod«, onda je, doista, začudno, da jedan narodni zastupnik, a k tome i katolički sveštenik dolazi do toga, da pozivlje sirove da se ugledaju u svoje otce, koji namjeravaju postati bezvjercima. Od zastupnika Mandiča sve se je moglo očekivati, ali ovo ne,

jer je ovo malko preveč.« — Tako opisuje vlogu don Mandiča, katoliškega duhovnika, hrvaški list, ki nikakor ni na sumu »klerikalstva«. Ricmanjski dogodek bo don Mandiču globoko običal v želodcu. On sicer izkuša izjaviti S. L. S. zaradi ricmanjske tožovajstva kvitirati v svojem »Balkanu« z ignoriranjem, toda ne bo šlo. To ignoriranje se mu bo vrnilo na Dunaju z obrestmi vred!

+ **Moč teme.** Iz Istre nam piše rodoljub sledeče: Vaš članek »Moč teme« je vzbudil veliko pozornost po vsej Istri. Zdaj šele vidi ves slovenski svet, kakšen siloviti terorizem vlada v Ricmanjih, kjer sta v resnici dve stranki, ena za spravo s cerkvijo, druga pa proti nji. Odkrili ste tudi čisto po resnici, kako tržaški voditelji krepijo in podpirajo stranko, ki je proti miru in slogi, nasprotno pa terorizirajo. Mi vam pa lahko odkrijemo še to, da stoji v Ricmanjih samih na čelu proticerkvene stranke župan Ivan Berden, nuncij in posredovavec tržaškega vodstva pa je znani Požar. Zgodilo se je že, da je v Ricmanjih izvestna klika tistim Ricmanjem-domaćinom, ki želijo sporazumeti se z tržaško kurijo in so se ojunčili označiti Požarja za krivca, pobila okna in porezala trte! Takšen je terorizem v Ricmanjih, kjer obstojita dve stranki in ne ena sama, kakor trobi v svet »Eđinost« in tako vara javno mnenje! Hvala »Slovincu«, da je posvetil z bakljo v te sramotne razmere! Le tako naprej brez pardona!

+ **Dalmatinski deželni zbor.** Zader, dné 9. septembra: V seji od 28. t. m. se je nadaljevala debata o predlogu Miličića glede na ureditev jezikovnega vprašanja. Tresić-Pavičić napada namestnika, ker ni izpolnil svojih v jezikovnem vprašanju l. 1905 danih obljub ter meni, da bo sedaj nameravana ureditev jezikovnega vprašanja še slabša, kot bi bile prejšnje, ker ima sedanja vlada »pangermanske tendence«. Tudi Perić in Prodan objajata postopanje vlade. Italijan dr. Ziliotto izjavlja, da ne bo glasoval za resolucijo večine. Vladni zastopnik dvorni svetnik Tončić brani vlado. Kategorično je izjavil, da bo vlada še pred koncem tega leta izjavila, kako namerava urediti jezikovno vprašanje in potem tudi uvedla dotične izpremembe. Vlada bo svoje obljube izpolnila. Govoričenje o »pangermanskih tendencah« vlade je pusta fraza, katere ni treba niti zavračati. Trumbić zahteva od vlade dejanj in ne besed ter pozivlja Italijane, naj glasujejo za resolucijo večine, ker nameravajo Hrvati Italijanom tudi v notranjem uradnem poslovanju pri italijanskih vlogah dovoliti tozadevne koncesije. Resolucija se nato sprejme proti italijanskim glasovom. Prihodnja seja v torek.

+ **Desio-Severnik.** Leopold pl. Chlumecy, izvrsni poznavalec orientalskih razmer, objavlja v »Oesterr. Rundschau«, ki bo izšla 1. oktobra, članek o pomenu sestankov med Aerenthalom in Tittonijem. Chlumecy trdi, da Aerenthal od Italije privoljenja v rusko-avstrijsko reformno akcijo na Balkanu ni kupil z nobeno koncesijo. Aerenthal je pošten diplomat. Gotovo je Tittoniju odkrito povedal, da Avstrija rabi svobodno Jadransko morje. Italija se je zdaj zato Avstrije tesneje oklenila, ker jo je Francija iz Sredozemskega morja, Tripolisa, Tunisa in Maroke popolnoma izrinila. Vzlic temu pa bo Italija še nadalje izkušala mirnim potom dobiti v roke prevlado v Albaniji. Proti temu je le ena pomoč: dobra gospodarska politika na Balkanu in ugodne trgovinske pogodbe med Avstrijo in balkanskimi državami. Italijanski politiki se ne sme preveč zaupati, ker se ondi ministrski kabineti hitro menjavajo in je vodstvo zunanje politike zelo omahljivo. — Kaj bo na to dejala »Tribuna«, ki je vedno strašno nervozna, kadar piše Chlumecy?

+ **Telovadni odsek pri D. M. v Polju.** Deseti telovadni odsek mladeniške organizacije so ustanovili večeraj popoldne pri D. M. v Polju. Med godbo in petjem so ga ustanovili. Vrli tamburaši so zaigrali koračnico, nato je g. kaplan otvoril shod in dal besedo predsedniku ljubljanskega telovadnega odseka ki je v svojem govoru razmotril nekatere programne točke telovadnih odsekov. Z navdu-

šenjem, izraženem v odobravanju, so sprejeli navzoči izvajanja brata govornika, pevski zbor pa je zapel na to »U boji«. Zatem je govoril tajnik ljubljanskega telovadnega odseka brat Puc, ki je v svojem lepem govoru navduševal mladeniče do bratske ljubavi in do dela v korist odseka. Na programu so bile dalje volitve odbora in še nekatere tamburaške točke. Sestanka se je udeležilo mnogo mož in mladeničev. Odsek šteje že sedaj do 40 članov. Želimo mu istih uspehov, kot se ponajajo dosedaj z njimi vsi odseki in mu kličemo: Na zdar!

+ **Osebnosti.** Kancelist g. Ivan Elsner je imenovan za finančnega oficijala pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, topničarski ognjičar g. Franc Drobnič je imenovan za kancelista. — Imenovane so: gđca. Terezija Juvanc za suplentko na ljudski šoli na Studencu, gđca. Marija Likar za suplentko v Cerkljah. — Nadučitelju g. Mat. Peterlinu v Studencu je podaljšan dopust do 1. aprila. — Učiteljica gđca. Antonija Bohinec je dobila radi boleznih šestmesečni dopust. — Za učiteljico v Naklem je imenovana gđca. Viljemina Vidic, ker je učiteljica gđca. Eleonora Deu zbolela. — Za učiteljico v Srednji vasi je imenovana gđca. Štefanija Kasch, za učiteljico na ljudski šoli v Velikih Laščah namestu obolele gđce. Leopoldine Bukovic gđca. Ana Eršin.

+ **Umrla** je v Moravčah gđca. Marija Detela, sestra gospoda dr. Fran Detele. Naše iskreno sožalje!

+ **Stavka v Domžalah.** Danes so začeli delavci v Ladstättterevi tovarni v Domžalah štrajkati. Ženske so že v soboto povedale, da za tako malo plačo ne morejo delati, da, gospod Faider, sodrug Ladstättterjev, se jim je izrazil, da morajo delati za tako plačilo, ker imajo stroje na par. Zato danes zjutraj ni bilo nobene delavke v tovarno. Moški delavci so prišli, pa so tudi ob pol 9. uri zapustili tovarno. Plače so res sramotne! Delavka, katera s 15. letom začne delati, ima plačila prvo leto 25, oziroma 30 krajcarjev na dan. Veliko jih je, katere delajo že po tri leta, a zaslužijo komaj po 35 krajcarjev na dan. Ali naj ima delavka to za črevlje ali za hrano? Delavke so zahtevale, da naj se jim plača toliko kakor pri J. Oberwalderju & Comp., pa so bile odbite. Tudi v Kurztalerjevi tovarni so delavke doma. Gospod je dvema delavkama, kateri sta šli za zahtevo po večjem plačilu k njemu, knjižice prinesel. Nato so vse delavke vstale in šle domu. Vsi za enega, eden za vse!

+ **Shod v Polhovem Gradcu.** Včeraj popoldne po nauku se je vršil v »Društvenem domu« v Polhovem Gradcu dobro obiskan shod. Shod je otvoril g. župnik Laznik in povedal, da je namen današnjega shoda ustanoviti kmečko zvezo. Gosp. državni poslanec Gostinčar je potem poročal o delovanju državnega zbora. Povedal je, zakaj ni bilo mogoče našim sedeti skupno z liberalci v enem klubu. Mi smo možje, ki nimamo dveh obrazov in prepričani smo, da bi nas ljudstvo obsodilo, ako bi šli z liberalci. Govoril je še o pomenu kmečke zveze in priporočal domačo mlekarno. Poslušalci so ves čas pritrdili in g. župnik je predlagal zaupnico poslancem v Slovenskem klubu, kar je shod z navdušenjem sprejel. O pomenu kmečke zveze sta še govorila gg. Iv. Nep. Gostinčar in horjuljski župan Stanonik. Slednji je v krepkem govoru ožigosal liberalce in navduševal kmete za kmečko organizacijo. Izrekel je željo, naj bi se kmečka zveza ustanovila za cel vrhniški okraj in predlagal, naj se izvoli odbor, ki bo stopil v dotiko z Vrhničani. Ko je še govoril par jedrnatih besed g. župnik, je bil shod zaključen.

+ **Zalostni kongres.** 28. t. m. se je vršil v Pragi v prostorih bivše svetovaclavske hranilnice »antimilitaristični kongres«, katerega se je udeležil tudi narodnosocialistični državnozborni poslanec Choc. Ker pa kongres ni bil naznanjen, je, še predno se je začel, prišla policija in vseh 200 udeležencev vlekla na policijsko ravnateljstvo. Tam so si udeležence natančno ogledali in jih zapisali. Naj-

smela iti na ta sestanek. Obe ženski pa sta bili pod vplivom njegove močne volje in od njih se ni imel bati ničesar. Prvi del njegove naloge je bil dopolnjen, ali ostal je še težavnejši del.

Če Stapleton ni ničesar vedel o v Kanadi živečem dediču, je moral kmalu izvedeti o njem po dr. Mortimerju in potem je tudi izvedel za vsako posameznost o nameravanem prihodu Sir Henryja. Najprej je mislil, da bi bilo morda mogoče mladega tujca iz Kanade kar naravnost iz Londona poslati na oni svet, ne pa šele po ovinku čez Devonshire. Svoji ženi ni več zaupal odkar mu ni hotela pomagati pri njegovem naklepu zoper starega baroneta; ni si je torej upal za dalje časa izpustiti izpred oči, ker se je bal, da ne bi izgubil svojega vpliva nanjo. Zato jo je vzel s seboj v London. Tam sta stanovala v Mexborough-Hotelu na Craven Streetu — v enemu izmed hotelov, katerih papirne koše sem naročil preiskati Cartwrightu. Kakor veš, je bilo preiskavanje zastoj. Tam je zaklenil svojo ženo v njeno sobo, sam pa si je nataknil ponarejeno brado in je neopaženo sledil dr. Mortimerju do mojega stanovanja in pozneje na kolodvor in v Northumberland-Hotel.

Njegova žena je precej določno slutila, kaj namerava, ali obenem se je tudi — in to vsled brutalnega ravnanja z njo — tako bala svojega moža, da si ni upala dati nič hudega slutečemu baronetu kakega svarilnega znamenja. Če bi prišlo pismo Stapletonu v roke, bi ona sama ne bila več varna svojega življenja. Konečno se je spomnila, kakor ti je znano, na sredstvo, kako bi si pomagala: izrezala je besede svojega svarila iz časnika in je napi-

sala naslov pisma z izpremenjeno pisavo. Baronet je pismo dobil in s tem tudi prvo svarilo pred nevarnostjo.

O Stapletonovi zvitosti sva dobila sama pojem ono jutro, ko nama je tako nenadoma ušel. Od tega trenutka je vedel, da imam stvar jaz v rokah, da bo torej v Londonu težko dobil priliko za izvršitev svojih morilskih načrtov. Vrnil se je torej v Devonshire in je čakal, da je prišel baronet.

»Trenutek prosim!« sem zaklical. »Brez dvoma si prav navedel dogodke prav po vrsti, ali ena točka ostane nerazjasnjena: Kaj je bilo s psom, ko je bil njegov gospod v Londonu?«

»Sam sem se resno bavil s to na vsak način važno točko. Ne dvomim, da je imel Stapleton zaupnika, čeprav mu najbrže ni toliko odkril skrivnosti, da bi moglo biti zanj to nevarno. V Merripit House je bil star služabnik, po imenu Anton. Prišel je sem s Stapletonoma in je bil menda že prej pri njih. Tedaj je pa moral tudi vedeti, da Stapletona nista bila brat in sestra, ampak mož in žena. Mož je danes ponoči izginil in ga ni bilo več nazaj. Pozornost vzbujata njegovo ime: Antonov je na Angleškem prav malo, v Španiji in v španski Ameriki je pa Antonio zelo navadno ime. Govoril je, kakor tudi gospa Stapletonova, dobro angleško, toda z nekoliko nenavadnim naglasom. Jaz sam sem videl, ko je šel starec čez Grimpensko močvirje; posluževal se je steze, ki jo je bil zaznamoval Stapleton. Skoro gotovo je torej v odsotnosti gospodarja on krmil psa, dasi morda ni vedel, zakaj Stapleton redi bestijo.

Jaz sem takoj od prvega trenutka sumil

Stapletona. In to je prišlo tako-le: morda se spominjaš, da sem papir svarilnega pisma natančno preiskal, da bi dobil vodeni znak. Ko sem ga držal nekaj col pred očmi, sem opazil slaboten vonj parfuma. Bil je bel jasmín. Petinsedemdeset različnih parfumov je, in kdor se po poklicu bavi z odkrivanjem zločinov, mora znati razločevati drugega od drugega; mnogokrat se mi je že primerilo, da sem dozvedno nerazrešljivo uganiko s pomočjo voha takoj razrešil. Parfume me je pripravil na misel, da mora biti vmes dama, in tako je bilo čisto naravno, da sta zbudila mojo pozornost zakonska Stapleton. Vedel sem torej, da se je uporabljal pes, in predno sem zapustil London, sem vedel, kdo je bil zločinec.

Kaj sem delal tukaj, ko si ti mislil, da sem doma na Bakerski cesti, to že veš. Treba je še natančno označiti vlogo, ki jo je igrala dama. Brez dvoma je imel Stapleton nanjo velikanski vpliv. Ali je ta vpliv temeljil na ljubezni, ali je temeljil na strahu? Tega ne vem. Morda je bilo oboje; kajti ta dva občutka nikakor nista nezdružljiva. Na vsak način je bil vpliv tu in je deloval. Na njegovo povelje je privolila v to, da je veljala za njegovo sestro; le ko jo je hotel zavesti k neposrednemu sodelovanju pri umoru, je našel tu mejo svoje moči in svojega vpliva. Poizkušala je svariti Sir Henryja, v kolikor se je moglo to zgoditi, ne da bi kaj škodovala svojemu soprogu; ni poizkušala tega samo enkrat, ampak večkrat. Stapleton sam je bil menda ljubosumen; kajti ko je videl, da je baronet dami dvoril, je divje vsplapolala njegova strast, dasi je Sir Henryjeva ljubezen spadala k faktorjem morilnega načrta. Ko je pozneje razmerje odobril, se

je s tem zagotovil, da bo prišel Sir Henry pogosto na obisk v Merripit House, in da bo on sam dobil prejalislej priliko, ki jo je čakal.

Na dan odločitve se je pa naenkrat izrazila njegova žena proti njemu. Slišala je nekaj o smrti ubeglega kazničenca in izvedela je, da je bil isti dan, ko je imel priti Sir Henry na obed, pripeljan pes v stransko poslopje pri Merripit House. Vrgla je nameravan zločin možu naravnost v obraz in sledil je hud nastop, pri katerem ji je Stapleton v svoji jezi izdal, da je imela tekmovalko. V trenutku se je izpremenila njena zvesta ljubezen v britko sovraštvo in on je videl, da bi ga izdala. Zato jo je zvezal in ji zamašil usta, da ne bi mogla baroneta svariti. Če bo vsa okolica pripisovala smrt baroneta rodbinski kletvi — in tega ni bilo treba dvomiti — je upal, da mu bo zopet naklonjena, da se bo vdala v neizpremenljivo dejstvo in molčala o tem, kar bo vedela. V tem se je po mojem mnenju na vsak način seveda zaračunil; on bi bil izgubljen, tudi če bi mi ne prišli vmes. Zenska, ki ji žari v žilah španska kri, ne odpusti tako lahko tako krutega zaničevanja. . . . In to bi bilo pač vse, kar je povedati o slučajcu.

»Ali Stapleton vendar ni mogel pričakovati, da bi umrl mladi, krepki Sir Henry od samega strahu pred psom, kakor se mu je bilo posrečilo pri starem, na srcu bolnem baronetu.«

»Ne, to ne. Ali bestija je bila krvooločna in napol izstradana. In pogled divje živali z ognjenim žrelom bi moral gotovo tudi pripomoči k temu, da so oslabele Sir Henryju moči. Sicer pa je pogled na grozno pošast tako dovolj slabo vplival na njegove živce. Doktor

Koroške novice.

k Občni zbor izobraževalnega društva na Radlšah. Občni zbor izobraževalnega društva na Radlšah se je vršil ob veliki udeležbi ljudstva. Po volitvi novega odbora se je izročila g. Kaplan medgorskemu župniku, diploma kot častnemu članu. V daljšem govoru se je g. Kaplan zahvalil za to čast. — Govornik iz Celovca je razpravljal o starostnem zavarovanju. Posebno je poudarjal zaslug dr. Luegerja v tej zadevi, ki je predlagal, država naj daruje 100 milijonov kron kot rezervni kapital za starostno zavarovanje. Nazadnje so se kazale skioptične slike iz svete dežele, katere so ljudstvu izredno ugajale.

k Požar. Dne 27. t. m. zvečer je začel goreti živinski hlev grofsove Thurnove graščine na Ravneh pri Guštajnu. Pogorela sta dva živinska hleva. Zgorelo je par volov in več svinj, drugo živino so rešili. Na pomoč sta prihiteli guštajnska in prevalska požarna bramba, ki sta končno ogenj omejili. Graščina in druga stanovanja ter konjski hlev so ostali od ognja nedotaknjeni. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Ljubljanske novice.

lj Darila za ljudsko slavnost »Ljubljane« so razstavljena v oknu »Kotoliške Bukvarne« in vzbujajo občno pozornost. Samoobsebi je umevno, da je to samo del daril. Danes je došlo še toliko krasnih daril, da bomo jutri tudi ta darila razstavili v drugem oknu »Kotoliške Bukvarne«. Darove sprejema še danes in jutri uredništvo »Slovenca«.

lj Odsekem »Ljubljane«! Veselični odseki naj svoje priprave do četrta popoldne izvrše. Vsi odseki imajo v četrtek točno ob pol 8 uri zvečer skupno sejo v mali dvorani »Uniona«. K tej seji naj pridejo gotovo vse cenjene dame, ki žele sodelovati na veselici.

lj Stanje legarja v vojaški bolnišnici. Vseh bolnikov je zdaj 23. Med njimi je le en sanitetni vojak, ki je obolel, ker je stregel bolnim vojakom. Pretekli teden so zopet podrdli dve lopi, ki so jih razkužili, popravili in spravili v skladišče na Ljubljanskem polju. Zdaj stoji le še ena taka lopa. Upanje je, da legar kmalu poneha. Dne 28. t. m. je ostalo bolnih na tifusu v ljubljanski vojaški bolnišnici še 23 vojakov in sicer 11 l. bataljona 17. pešpolka, 6 brambovskega polka št. 27, 2 pešpolka št. 47, 1 divizijskega artiljerijskega polka št. 7, 1 sanitetnega oddelka št. 8, 2 pešpolka št. 87. V petek so odpustili iz vojaške bolnišnice 4 bolnike na tifusu, ki so ozdraveli in so jih poslali na dopust. Ozdravela sta 2 vojaka 1. bataljona 17. pešpolka, 1 deželni brambovec 27. polka in 1 orožnik.

lj Na c. kr. II. drž. gimnaziji ljubljanske (ob Poljanski cesti) se prične šolsko leto 1907/08 v soboto, dne 12. oktobra s sv. mašo z »Veni sancte«, ki se bo služila ob desetih v nunski cerkvi. Na novo vstopajoči učenci se bodo vpisovali v torek, dne 8. oktobra dopoldne. Sprejemne izkušnje za I. razred se prične v sredo dne 9. oktobra ob osmih dopoldne. Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti v četrtek, dne 10. oktobra dopoldne pri ravnateljstvu. Vse drugo pove naznanilo, nabito v veži šolskega poslopja.

lj Stoji, stoji Ljubljana, Ljubljana dolga vas! Naša dežela ima društvo, katerega namen je pospeševati promet tujcev; naše stolno mesto pa ima celo župana, ki se kulturnih fraz in zaslug za javnost kar cedi — in vendar ob pomilovanju vredni električni razsvetljavi in dragi cestni železnici, ne umeva najprimitivnejših postulatov za povzdigo prometa tujcev in slojev, ki so prisiljeni uporabljati železnice. Kogar vodi pot ponoči od 1. pa do 4. ure zjutraj mimo južnega kolodvora, vidi ondi cele gruče potnikov, ki čakajo zunaj na cesti, ali prolegajo po jarkih in stopnicah krog stacije. Iste slike vidiš v najhujšem mrazu, ob snežnih metežih, in najhujših nalivih. Seveda so to navadno ljudje »nižjih« slojev, ki ne sodijo niti v nobeno naših zlaht, niti ne v naše frakarske klike: tudi nimajo denarja, da bi si mogli radi slabih železniških zvez, ko morajo čakati od vlaka na vlak po 2 do 4 ure, omisliti dragih prenočišč. Celu svetlih kočij nimajo na razpolago, s katerimi se lahko naš gospod župan lahko ob vsakem času in vsakem vremenu lepo vozi s kolodvora in na kolodvor. Reveži so, da se Bogu usmili! A tudi komur se godi malo boljše, ne more na kolodvor, in se mora, če se je iz teh ali onih vzrokov zakasnil, prišel prezgodaj, ali tudi ni v Ljubljani prenočišča dobil, (kar se tudi pogosto zgodi!) potepati v dežju in mrazu po cesti. Vse luči so pogašene, vrata zaprta, tako vходиšče, kakor čakalni prostori, kaj še peron in gostilna. Zato pa pridno smrči vse po klopih Ta praksa, zapirati v stolnem mestu glavni kolodvor potnikom, zapirati vse čakalnice in vse koridore, je škandal, ki mu ga ni treba iskati para. Če že železnična uprava ne vé, kakšne so njene dolžnosti, naj bi se saj reprezentant slovenske velikomestne kulture v toliko zganil, da bi saj enkrat storil za svoje »ljudstvo« kaj realnega, in ne imel vsepovsod pokazati samih fraz in znanih Potemkinovih vasi!

lj Restavracija pri Lloydju zapusti jutri priljubljeni g. Tavzes. Restavracija z jutrajšnjim dnem prevzame zopet lastnik hotela »Lloyd«, g. Počivavnik.

lj Prihodnje usposobljenostne preizkušnje za obče ljudske in za meščanske šole se prično pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani dne 4. novembra 1907, ob 8. uri zjutraj na c. kr. učiteljsku. Pravilno opremljene prošnje za pripust k usposobljenosti preizkušnji je po predpisanem službenem potu pravočasno vložiti tako, da bodo do 26. oktobra v rokah izpraševalne komisije.

c. kr. drž. žel. zagotovljena. Pri drugih vlakih so samo neznatne izpremembe. Na vseh drugih, tukaj neimenovanih progah v okrožju ravnateljstva drž. žel. v Trstu ostane do sedaj veljavni vozni red tudi od 1. oktobra 1907 naprej neizpremenjen.

— Zgradba topničarske vojašnice v Gorici se je opustila, kakor je bilo naznanjeno v obč. svetu. Mesto dobi zato od države 32.000 K odškodnine. Pač pa je obč. svet potrdil nakup sveta za sedanjoo topničarsko vojašnico. Na tem prostoru se zgradi konjeniška vojašnica. Prostora je 6100 m².

— Tiskarski izdelki se podraže s 1. oktobrom in to vsled rastoče cene raznih tiskarskih potrebščin, kakor črk, črnila, papirja itd. Cene tiskarskim izdelkom poskočijo za imenovanim dnem v celi Avstriji.

— Tržaške kavarne zaprte. Vsled odredbe, ki jo je izdalo tržaško redarstveno ravnateljstvo, morajo vsi kavarnarji zapirati svoje lokale ob 2. uri popoldne. Odpirajo zopet ob 4. uri zjutraj. Dve uri traja torej »popolni« počitek v našem mestu. Ta naredba ima namen, da odpravi vsenočno pijančevanje, igranje in sploh kolovratenje.

— Zaradi prodajanja sramotnih razglednic so porotniki obsojili v Hebu na Češkem neko 26letno prodajalko iz Marianskih Lazny na 14 dni zopora in 10 K globe.

— Poročili se je g. Leopold Ocvirk, mestni organist v Krškem, z gđ. Lizo Starčevico z Vidma. Bilo srečno!

— Umrl je v Volčah posestnik gosp. Valentin Duša. — Umrla je na Jesenicah gospa Jeva Podpečnik, rojena Pristov. — Umrla je gospa Katarina Fleck roj. Junko, soproga c. kr. davčnega sluga gosp. Jakoba Flecka v Krškem.

— Novice iz Amerike. V Clevelandu nameravajo Slovenci zgraditi »Sokolski Dom«. — Nanagloma je umrl v Clevelandu Slovenec Ivan Urh, star 29 let, doma iz Kamnika.

— Opozorjamo na današnji oglas g. D. Kotnika v Dobrih pri Guštajnu na Koroškem glede prodaje gostilne in mesarije, ker je želeli, da pride posestvo v zanesljivo slovenske roke.

— Položnice smo priložili predzadnji številki »Slovenca« onim gospodom naročnikom, ki jim sedaj poteče naročnina. Ko bi kdo pomotoma ne bil prejel, naj nam blagovoli sporočiti.

Štajerske novice.

š St. Peter na Medvedjem selu. Včeraj popoldne je imela S. K. Z. tukaj shod, prvi v naši fari, ki je bil izvanredno dobro obiskan, kljub slabemu vremenu. Govorili so kmet Vrečko, poslanec dr. Korošec in župnik Gomilšek. Poslušalci so navdušeni za edino svojgo zastopnico S. K. Z. Izrekla se je zaupnica dr. Korošcu in poslancem Slovenskega kluba, obsojalo surovo in ostudno postopanje pristašev Narodne stranke proti dr. Benkoviču in se mu izrekla zaupnica.

š Za ravnatelja na mariborski realki je imenovan Robert Bittner, dozdaj profesor na Franc-Jožefovi realki na Dunaju.

š »Südbösterreichische Stimmen« toži mariborski protestantovski župnik Mahnert.

š Z lovsko puško svojega moža ustrelila se je na Brezju pri Bizelju mlada posestnica Marija Putrich.

š Nemška organizacija. Nemci bodo ustanovili po nasvetu nemškega narodnega sveta za Spodnje Štajersko prihodnjo nedeljo »Nemško društvo« za okraj Konjce.

š Nevarna igrača. V kozjanski okolici sta se igrala z revolverjem 15-letni Janez Klobasa in 15-letni Jožef Brilej. Revolver se je izprožil in krogla je Jožefa Brileja smrtonovarno ranila.

š Svojo ženo je ubil. Prošli petek je v Doljem Hotju na Južnem Štajerskem ustrelil svojo ženo petinštiridesetletni kmet Jurij Dounik iz Gornjega Hotja. Imenovani živi že pol leta ločen od svoje žene, Marije Dounik, ki opravlja službo babice v Dolnjem Hotju. Ločila sta se radi opetovanih hišnih prizorov, ki so izhajali iz moževe ljubosumnosti. V petek ob 11. uri predpoldne je prišel Dounik v stanovanje svoje žene, češ, da jo zopet pripravi do tega, da bosta skupaj živela. Ko je bil v sobi svoje žene, je zaklenil najprej od znotraj stanovanje, na kar je prišlo do močnega prerekanja. Naenkrat je nameril Dounik proti ženi samokres in je izstrelil zaporedoma tri kroglice v njeno spodnje telo. Vse tri kroglice so prodrle ženi v trebuh. Nato je Dounik stanovanje zopet odprl in je zbežal. V hiši so bili ravno zidarji, ki so slišavši streljanje, prihiteli na lice mesta, ali se niso upali krivca prijeti, ker je vsem grozil, da jih postrelja. Krvaveča žena je imela še toliko moči, da je šla ven in se vsedla na gornjo stopnico hišnega praga. Ali odtam je padla na tla in je obležala mrtva. Iz spodnjega telesa in iz ust ji je bruhala kri. Krivec se je nato podal k posestniku Vešnerju, oženjenemu pastorku, ki stanuje v Gornjem Hotju. Na potu tjakaj je srečal Antona Vrecla iz Gornjega Hotja, katerega je ogovoril z besedami: »Le poidi k pogrebu v Dolnje Hotje, jaz sem ustrelil svojo staro!« Ko je prišel Dounik k svoji pastorki in njenemu možu, je grozil tudi njima, da ju ustrelji. Z begom sta se rešila. Nato se je morilec napotil v Reko ob Pohorskem, kjer se je v gostilni Glazer pokrepčal s čašo vina. Medtem je izvedel o umoru občinski predstojnik v Dolnjem Hotju, g. Pavel Wernig. Ta je takoj poklical orožnike, ki so si ogledali mesto zločina in se podali nato v Reko po Dounika. Tam so ga prišli in ga gnali vklenjenega pred okrajno sodišče v Mariboru. Truplo ustreljene žene so prenesli v svrhu sodniške obdukcije v mrtvašnico.

ignorirali tudi drugi boljbolj. Krivce vseh nesreč v Postojni pa čaka tako zaslužni pokoj, naj skrivajo bolezen in njene posledice, kakor hočejo.

— Slavno podjetništvo proge Trebnje-Št. Janž opozarjamo na nekatere žalostne razmere. Ni dolgo, ko je bil en akordant v soboto zvečer pijan in ni mogel izplačati delavcev, šele v nedeljo dopoldne je plačeval, a delavci so bili brez sv. maše. Vsa čast delavcem, odpovedali so delo in šli, nočejo biti brez maše. — Okoli Most je akordant obljubil povrniti potne stroške delavcem iz Krasa, pa jih ni! Seve, tudi ti so odšli! A slavno podjetništvo naj ne trpi goljufije! V nedeljah in praznikih naj se skupno kosilo opoldne skuha šele ob 1. uri, da se tudi oddaljeni delavci udeležijo sv. maše ob 10., sicer morajo že po povzdigovanju iz cerkve, drugače zamude »menadžer«. Premalo se pazi na človeško življenje! Na tej mali progji, pa toliko nesreč! Več pazljivosti in resnosti med mladim ljudstvom!

— Novosti na pošti. Pri pošti se s 1. oktobrom pričnejo različne novosti. S 1. oktobrom t. l. se bode za vse inozemstvo za pisma do 20 gramov plačalo samo 25 h in za vsakih 20 gramov več pa 15 h. Pisma v Srbijo in Črnogoro se bodo odslej do 20 gramov frankovala z 10 h. Poštne nakaznice v Bosno in Hercegovino, v Črnogoro, Srbijo in na Turško se bodo frankovala do 50 K z 20 h. Drugo ostane. Popolnoma novo se je uvedel kupon za odgovor (»Coupons réponse«). Stranka si kupi tak kupon za 28 h, urad pritisne poštni pečat in stranka ga priloži pismu ter ga odpošlje naslovniku, kateri dobi pri inozemskem poštnem uradu znakmo za 25 h za odgovor. Odslej se bode smelo pri dopisnicah tudi na naslovni strani pisati. Brzojavna poštna nakaznica se dode tudi brzojavno za naslovnikom odposlala, ako bi odpotoval na drugi kraj.

— Imenovanje. Blagajniški asistent pri primorski finančni deželni blagajni Milan Paternoster je imenovan za blagajniškega oficijala.

— Mesto brez vode. V Gradiški se je posušil slednji vodnjak, v katerem je še bila voda. Ljudje, ki so tu navajeni dobre vode, morajo po vodo v Sočo.

— Narodna noša. V nedeljo 22. t. m. se je vršilo na Križu pri Kamniku cerkveno prošenje. To priliko je porabila gospa baronica Alfaltrern da je aranžirala pravo slovensko narodno prošenje. Kaj lepo je bilo videti vso graščinsko gospodo v krasni naši narodni noši, naravnost očarujoča pa je bila gospa baronica sama s slovensko pečo na glavi. V lep izgled bi služila gospa baronica, ki sicer ni slovenskega pokolenja, marsikateri slovenski narodni dami, kajti ona je v slovenski noši govorila tudi slovenski in to celo na nemški ogovor, v tem ko naše narodne dame na narodnih veselicah ščebljajo — nemško, marsikdaj prav slabo nemško.

— Zimski vozni red za 1907./1908. leto. Zimski vozni red c. kr. avstrijskih državnih železnic, — veljaven od 1. oktobra 1907 naprej — stopi na vseh črtah c. kr. ravnateljstva državnih železnic v Trstu ob polnoči med 30. septembrom in 1. oktobrom 1907 v veljavo. Ta vozni red ima proti sedaj veljavnemu sledeče premembe: Proga Jesenice-Trst c. kr. drž. želez.: Brzovlaki št. 1, 2, 7 in 8 ostanejo kakor dosedaj. Vlak št. 16 (do sedaj odhod iz Trsta c. kr. drž. žel. ob 9 uri 5 min. zjutraj) bo 20 minut poprej vozil in bo v Gorici drž. žel. nekaj manj časa stal, tako, da bo, kakor je resnično potreba, v Jesenicah še zvezo na vlak 1716 proti Trbižu dosegel. Vlak št. 17 (do sedaj prihod v Trst c. kr. drž. žel. ob 5. uri 25 min. zjutraj) bo iz Jesenic 7 minut kasneje odhajal in v Trst c. kr. drž. žel. ob 5. uri 30 min. zjutraj prihajal. Vlak št. 18 (od sedaj odhod iz Trsta c. kr. drž. žel. ob 5. uri popoldne) bo 5 minut kasneje odhajal. Vlak št. 41 (do sedaj odhod iz Jesenic ob 5. uri 10 min. zjutraj) bo 5 minut kasneje odhajal in bo iz Gorice drž. žel. do Trsta c. kr. drž. žel. podaljšan, kamor bo ob 10. uri predpoldne prihajal. S tem se je napravila nova jutranja zveza iz Trbiža v Trst. Vlak št. 42 (do sedaj odhod iz Tusta c. kr. drž. žel. ob 6. uri zjutraj) bo 15 minut prej odhajal in bo že ob 7. uri 37 min. zjutraj v Gorico drž. žel. prihajal. Nedeljski vlak št. 44 (do sedaj odhod iz Trsta drž. žel. ob 1. uri 25 min. popoldne) bo 1 uro kasneje nasprotni vlak št. 45 (do sedaj prihod v Trst c. kr. drž. žel. ob 9. uri 50 min. zvečer) iz Gorice drž. žel. 30 minut prej vozil. (Prihod v Trst c. kr. drž. žel. ob 9. uri 24 min. zvečer.) Pri drugih osebnih vlakih na tej črti so samo na posameznih delnih progah majhne izpremembe. Proga Herpelje-Kozina-Trst c. kr. drž. žel.: Vlak št. 212 (do sedaj odhod iz Trsta c. kr. drž. žel. ob 5. uri 30 min. zjutraj) bo zaradi zveze na vlak št. 17 proge Jesenice-Trst 5 minut kasneje vozil. — Proga Gorica drž. žel. - Ajdovščina: Vlak št. 852 (do sedaj odhod iz Ajdovščine ob 5. uri 20 min. zjutraj) bo 5 minut kasneje vozil, Nedeljska in prazniška vlaka 858 in 859 pozimi ne bosta vozila. — Proga Ljubljana drž. žel. - Kamnik: Kakor vsako leto, vozita vlaka št. 2158 in 2159 samo meseca oktobra in samo ob nedeljah in praznikih. — Proga Trst c. kr. drž. žel. - Poreč: Vlak št. 952 (do sedaj št. 912 dohod v Trst c. kr. drž. žel. ob 9. uri 20 min. predpol.) bo 7 minut prej vozil, zaradi česar ne bo imel samo zveze na vlaka št. 16, proge Jesenice-Trst c. kr. drž. žel. in št. 216, proge Herpelje-Kozina-Trst c. kr. drž. žel., ampak bo tudi za sejmarije mnogo ugodnejši. Vlak št. 954 (do sedaj št. 952 odhod iz Poreča ob 5. uri 10 min. zjutraj) bo iz Poreča 5 minut prej odhajal in doseže s povečano hitrostjo v Trstu c. kr. drž. žel. zvezo na vlak št. 14 proge Jesenice-Trst c. kr. drž. žel. Vlak št. 957 (do sedaj št. 913 odhod iz Trsta c. kr. drž. žel. ob 6. uri 15 min. zvečer) bo 55 minut kasneje vozil, zaradi česar je zveza na vlak št. 15, proge Jesenice-Trst

hujše bodo plačali ta aranžma tisti udeleženci, ki morajo oktobra k vojakom.

— Spiritual v duhovskem semenišču. Izvedeli smo sledeče: Včeraj se je predstavil preč. o. Antonin Zecchini d. J. vodstvu osrednjega semenišča kot začasni spiritual tega zavoda. Tako je konec zadevni tajnosti in se je deloma izpolnila govornica, ki je že krožila pred letom

— Zadovoljni obsojenec. V soboto je sedel pred tržaškimi porotniki 30-letni čevljar Alojzij Lecce, doma iz Acquafornosa v Kalabriji. Dne 16. avgusta je namreč skupaj z nekim drugim človekom v Rocolu napadel in oropal 20-letnega železničarja Valterja Knafelca. Na podlagi pravoreka porotnikov, ki so ga z 8 proti 4 glasovi proglasili krivim, je bil Lecce obsojen na štiri leta težke ječe. Začuvši razsodbo je Lecce, ki se je ves čas vedel, kakor bi se šlo za kako šalo, vzkljnil: »Hvala, gospod predsednik! To ni nič! To je zame mali oblak dima! Živio Fran Josip! Živio!«

— Narodna delavska organizacija se je včeraj ustanovila v Pulju. Govorila sta na shodu poslanca Mandić in Rybač.

— Brata zabodel radi matere. V Trziču na Primorskem je v prepiru, baje radi matere, zadal z nožem L. Colautti, 21 let star, svojemu bratu, 17letnemu Petru, sedem nevarnih ran. L. Colauttija so zaprli.

— Iz Poddlice. Nadlogo imamo tu s cigani; pretekli teden so se tu potikali, na Jamniku in Lajšah pokradli v hišah razne obleke in živila, sedaj so nas za malo časa zapustili, pa gotovo spet kmalu pridejo. — V Dražgošah pri Novaku se je ponesrečil hlapec, milatni stroj mu je zmečkal prste; moral je v bolnico. — Kupčija s sadjem je tudi tu živahna kakor po celi selški dolini, po posredovanju vrlih zadržnih mož.

— Iz Postojne. Staro pesem je zopet začel peti »Notranjec« Ze lansko leto, ko je divjal legar v Postojni, se je jezil, če je prišlo kako poročilo o tej boleznii v časopise ter je trdil, da se s tem škoduje postojnskemu trgu. Sedaj, ko je ta bolezen že tolikim vzela življenje in jih je toliko še na posteljah ali pa napol ozdravljenih, začel je zopet pisati o škodi, ki se dela trgu. To je res višek hinarščine! In tako hinaščino upa si uganjati list, ki trdi, da dela za ljudstvo. Mi vemo, kdo stoji za takimi poročili. To je Arko, tisti ata Arko, ki je v svoji gostilni imel odprt vodovod in bil zato kaznovan za 120 K. Ni se mu škoda zdelo življenja obiskovalcev njegove gostilne. To je ata Arko, prijatelj ljudstva! Za takimi dopisi stoji tudi neizogibni Maks Šeber, glavni agitator za »Notranjca«. Tudi on je imel odprt vodovod, dasiravno je bilo to strogo prepovedano. Vemo sicer, da sam te okužene vode ni pil, dobra naj bi bila pa za ljudi, ki so pri njem v službi ali pa hodijo v njegovo hišo. Da pa taki veljaki obrnejo pozornost od sebe, napadajo druge ljudi. Tako napadejo nekega filozofa, češ, da je bil oklofutun. Da, bil je oklofutun! Toda klofutunil ga je človek, katerega se vsak ogne, če le more; le vam je dober prijatelj. Iz tega pa mi xudi sklepamo, koliko ste vredni. Napade nekega adjunkta, češ, da je bil komandant pri postavljanju mlajev za novo mašo. O ti mlaji vam ne gredo iz glave! Mislili ste, da ste nam že vse fante odtujili, pa videli ste, da imajo naši fantje še smisel za kaj višjega. Garantiramo vam, da plemenitih čutov naše mladine ne boste nikdar zadržali. Mi bomo pa radi postali pri naših fantih in pogledali, kako delajo, četudi potem najdete kakega adjunkta in ga v svoji škodoželjnosti smatrate za komandanta. Obregnete se ob postojnsko duhovščino tudi. Svobodno! Toda postojnska duhovščina vas bo ignorirala tako, kakor vas je dosedaj. Skrbela bo pa tudi, da vas bodo

Mortimer mi je rekel, da je pravi čudež, da je Sir Henry tako dobro prestal noč. On se je bal huišega. Pravi, da bodo prešli meseci, predno bo popolnoma okreval. Sir Henry je sklenil, da bi izbrisal strašne vtiske, potovati okoli sveta in doktor Mortimer ga bo na tej poti spremljal, da bo imel takoj pomoč pri rokah, če jo bo potreboval.

»Se nekaj. Če bi Stapleton nastopil dedščino — kako bi moglo biti verjetno, da je on dedič, leta in leta živel pod izmišljenim imenom v neposredni bližini svoje lastnine? Ali bi ne vzbudilo to prav gotovo sumnje in dalo povoda za preiskavo?«

»Da, težava je seveda precej velika in bojim se, da ti je ne morem pojasniti. Preteklost in sedanjost sta polje, katero obdelovati je moj poklic — ali kaj bo kdo naredil v prihodnosti, na to vprašanje je pa težko odgovoriti. Gospa Stapletonova — katero sem seveda glede tega vprašal — je večkrat slišala moža razpravljati o tem vprašanju. Bile bi tri možnosti: lahko bi uveljavil svoje pravice do dedščine kar iz Južne Amerike. Pred kakim britskim konzulom bi dokazal svojo identičnost in na ta način bi dobil premoženje v posest, ne da bi sploh prišel na Angleško. Ali za kratek čas, ki bi ga potreboval, da bi stvar uredil v Londonu, bi se lahko spretno preoblekel. Da se na to razume, to sva videla prvo jutro, ko sva ga srečala v življenju. Ali lahko bi tudi kakemu pomočniku dal potrebne dokumente in papirje; ta bi potem nastopil dedščino in bi moral seveda večji del dohodkov prepustiti niemu. Po tem, kolikor sva ga imela priliko spoznati, si lahko misliva, da bi že našel pot iz te težkoče. Kajti, dragi moj Watson, rekel sem že v Londonu in tukaj še enkrat ponovim: Nikdar nisva imela zasledovati nevarnejšega zločinca, kakor moža, ki leži sedaj pod goljufivo zeleno odejo močvirja.«

In pri tem je pokazala Holmesova dolga roka na miazme dihaajočo planjavo močvirja, ki se je izgubljala počasi v daljavi v melanholično rjavo barvo barskih pašnikov.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice števil. 12

Štev. telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštvanim gostilničarjem svoje izberne

2469 150-30

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Ij Poročil se je v ponedeljek 30. septembra zdravnik g. dr. Otmar Brovet z dražestno gospico Marijo Parčić v Dobrinju na otoku Krku.

Ij Mleko. Iz ljubljanske okolice se nam piše. V ljubljanski okolici se je začelo zopet gibanje za podražanje mleka. Vzroke navajajo kmetovalci sledeče? Mrva je vsled suše izredno draga, živina ima še vedno visoko ceno, posli imajo visoke plače in dninarji zahtevajo vedno več. Vrhtega so vsa živila in druge potreščine v cenah poskočile. Pri teh korenito izpremenjenih razmerah kmet neče dajati mleka po tako nizki ceni, kakor nekdanj in zahtevajo za liter mleka 18—20 vinarjev

Ij Chienematograph Theatre Francais. Predstave tega kinematografskega podjetja v bivšem »Katoliškem domu« so postale tako izborne, da sedaj prav nič ne zaostajajo za predstavami »Royal Via«, ki je bil pred letom ljubljancem tako priljubljen. Podjetje je preskrbelo večje slike, ki so tako jasne, da se sploh boljših slik zahtevati ne more. Priporočamo obisk tega podjetja! Spored tekočega tedna je: Moderni cestni roparji. — Otroška kopel. — Čudežni album. — Začarana ljubimca. — Gori, gori! — Sladkosnedež. — Peš in mačka. — Pierrotovo maščevanje. — Nadležna brada. — Lovski list, prosim! — Tat vozniških koles. — Očetova čast. — Vesele perice. — Ponočno krokanje. —

Ij Vlom. Danes ponoči je bilo v Dalmatinskih ulicah vlomljeno v delavnico čevljarškega mojstra Franca Zdešarja in mu ukradenega iz omare 30 K denarja. Tat je strl pri oknu šipo in potem zlezal v delavnico.

Ij Povožil je predvčerajšnjim v Florijanskih ulicah posestnik Jakob Vidmar iz Karolske zemlje pet in pol letnega Andreja Uršica. Deček ima izbita dva zoba in tudi po telesu ima poškodbe.

Ij V Ameriko se je predvčerajšnjim odpeljalo z Južnega kolodvora 270 Hrvatov, 90 Macedoncev, 70 Bolgarov in 22 Slovencev.

Telefonska in brzojavna poročila

NAGODBA.

Dunaj, 30. sept. »Fremdenblatt« poroča, da se bodo vsled dogovora obeh ministrskih predsednikov skoro gotovo nagodbena pogajanja jutri popoldne v Budimpešti nadaljevala.

PROTESTNA MANIFESTACIJA PROTI »SVOBODNI MISLI«.

Budjejevice, 30. sept. Včerajšnje manifestacije se je udeležilo več tisoč ljudi. Socialni demokratje so hoteli zborovanje motiti, a so morali sramotno oditi. Govoril je tudi poslanec Myslivec.

SMRTNA KOSA.

Gradec, 30. sept. Bivši poslanec vitez Carneri je umrl.

ITALIJANSKO DIJAŠTVO.

Trst, 30. sept. Včeraj se je tu vršil shod italijanskega dijaštva, na katerem so zahtevali, da vlada, dokler ne ustanovi vseučilišča v Trstu, takoj otvori pravno fakulteto v Inostu, kjer naj nastavi italijanskega profesorja in naj prizna izpite na vseučiliščih v krajstvu.

NOVI VOJVODA BADENSKI.

Karlsruhe, 30. sept. Vladoarstvo v nadvojvodstvu badenskem je prevzel Friderik II.

FRANCOSKI BLOK.

Saint-Chamond, 30. sept. Minister Briand je na shodu označil zvezo med radikalci in socialisti za nujno potrebno.

SENZAČNA SAMOUMORA.

Belgrad, 30. sept. Tukaj sta urednik lista »Za otačbinu«, Milan Novaković in vpočeni orožniški nadporočnik, Maksim Novaković iz zapora, v katerem sta bila zaprta, streljala na pasante, potem pa ustrelila sebe. V mestu vlada popoln mir.

Belgrad, 30. sept. Splošno se misli, da se ves dogodek policija sama aranžirala, da se iznebi vodje protizarotnikov, Milana Novakovića, glavnega urednika protizarotniškega lista.

AMERIŠKO BRODOVJE.

Washington, 30. sept. Amerika bo zgradila dve velikanski bojni ladji, eno po 25.000, drugo po 30.000 ton vsebine.

ROMAN BIVŠE SAŠKE PRESTOLONASLEDNICE.

Pariz, 30. sept. Neki laški impresarijo je ponudil Toselliju milijon frankov za turnejo, katere bi se udeležila tudi njegova soproga. Enako ponudbo je dobil od nekega ameriškega impresarija.

Berolin, 30. sept. »Lokalanzeiger« poroča, da je italijanska vlada dala bivši saški prestolonaslednici na razpolago dva orožnika, ki naj čuvata, da princesinja Pia Monika ne bo odvedena. — Toselli dementira vesti, da je njegova soproga v blagoslovljenem stanju.

Draždane, 30. sept. Saška vlada je zahtevala od italijanske vlade, da se ji izroči princesinja Pia Monika. Dva odposlanca saške vlade sta odpotovala v Italijo.

VELIKE POVODNJI NA FRANCOSKEM.

Pariz, 30. sept. Na jugu še vedno lije dež. Situacija je postala kritična. Reke prestopajo bregove.

Listnica upravnistva, Gospodu Iv. Činkole, Ljubljana. Potrjujemo prejem zneska 60 kron mesto venca na grob prerano umrle gospe soproge. Denar smo izročili svojemu namenu.

2222

†

Tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da je naš preljubljeni edini sinok, oziroma vnuk

Zdravko

po kratki, mučni bolezni v osmem letu svoje starosti zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega rajnika bo dne 1. oktobra popoldne ob 1/4. uri na tukajšnje pokopališče.

Selca, 30. septembra 1907.

Globoko žalujoča rodbina Uraničeva.

2218

†

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je vsemogočni Bog našo predrago sestro, oziroma teto in svakinjo, gospodično

Marijo Detela

danes zjutraj ob šestih v 62. letu njene starosti po dolgi bolezni, prevideno s svetimi zakramenti za umirajoče, k sebi poklical.

Pogreb predrage rajnice bo dne v torek, 1. oktobra, ob 9. uri dopoldne. Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

V Moravčah, 29. sept. 1907.

Ignacij, Franc in Ivan Detela, bratje. — Terezija Detela, sestra. — Adela Detela roj. Iglič, svakinja. — Nečaki in nečakinje.

BRZOJAVKA!

Slavnemu p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da se mudim sedaj najDunaju, da si nakupim raznovrstno zalogo za

ново konfekcijo za dame in gospode ki jo otvorim prihodnji teden v Ljubljani, Pred škofijo 19.

Došli bodo najnovejši modeli!

Velespoštovanjem **A. Lukić**, preje poslovodkinja pri F. M. Netschek.

2210

Sprejme se takoj

pomočnik

za čevljarški obrt. — FRANC BIZJAK, čevlj. mojster, Borovnica. 2221 3-1

Popolna oprema za novorojence, otroško perilo za vsako starost v zalogi priporoča znana trgovina perila C.J. Hamann, Ljubljana.

Perilo lastnega izdelka. 1870 ustanovljeno 1870.

534 12

Spreten

2190 2-1

cerkovnik

je pripravljen stopiti v službo takoj ali z novim letom. V sedanji službi je že več let, več pismeno, naslov pove uprav. »Slovenca«.

Prodá se gostilna in mesarija

z lepim gostilniškim vrtom, pokritim kegljiščem, z dvema vrtoma za zelenjavo v nekem trgu na Spodnjem Koroškem, kjer je velika industrija. Vse je v najboljšem stanju in prometu. Zraven spada 20 oralov zemljišča (2 travnika, 2 parceli lepega gozda in 3 njive). Cena 36.000 K. 13.000 K lahko ostane vknjiženih, drugo se mora izplačati. Kupec bi moral znati slovensko in nemško.

Natančnejše podatke daje g. Dominik Kotnik, posestnik na Dobrijah, p. Guštanj, Koroško. 2217 3-1

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica: K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice števil. 2 : : :

priporoča promese na Tiske srečke za žrebanje 1. oktobra à K 7.—

glavni dobitnik K 180.1000

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond: K 200.000.

Podružnice:

Frana z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most. ulica 17, Baden, Brno, Goška Ljpa, Goška Kamnica, Horvaki Emburg, Hédling, Novi Jidla, Pilsen, Svitan in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborsstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vagal Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstr. 23, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 92, XIX. Döblinger Hauptstr. 13, XIX. Hauptstrasse 25.

Menjalnična delniška družba 45 150-124

„MERCUR“

Dunaj, I., Wollzeile 10.

Ako kapital K 20.000.000. Reser. zaklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, devis, valut in donarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrebranih sustavnih in obligacij, srečk in kuponov.